

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasilno koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 6. ^{feb.} januarja 1909.

Štev. 6.

Pozor!

Mnogo p. t. naročnikov še ni poravnalo naročnine za leto 1908, pa tudi za l. 1909 jih še večina ni plačala naročnine. Vse p. t. naročnike prosimo, da nemudoma storijo svojo dolžnost.

Upravništvo „Mira“.

Koroška trgovinska in obrtna zbornica.

Velika večina Slovencev na Koroškem pripada kmetškemu stanu, kar je po legi naših krajev tudi naravno in za naš narodni obstoj neprecenljive vrednosti. Dokler je kmet naš, bo tudi dežela naša, in vsi naklepi, ukrepi in sklepi, vse postave, naprave in uprave, vsa jeza, ves srd in vsa kletev naših ljutih nasprotnikov nas ne bodo uničili, dokler naš kmet ne vrže od sebe vere svojih očetov in njih — krvi. Kmet naš še sicer ni povsem probujen, a resnica je, da se — zbujajo in stopa na dan! Nasprotniki njegovi, nemški nacionalci, spoznavajo tako moč in silo probujajočega se slovenskega kmeta, zato pa napenjajo zadnje svoje strune, da bi ali izvabili našega kmeta; vino in „pir“, salame in sir in golaš, cigare mu dajejo v „dare“. Ker pa tudi to sredstvo vleče in pomaga samo pri egiptovskih oslih, začeli so se obnašati nasproti probujajočim se kmetom na Koroškem kakor kruljevi Žagar nasproti županu Stremenšku v „Jurčičevi“ povesti „Cvet in sad“. A tudi to jim ne bo prav nič pomagalo. Naš kmet jim bo v obraz pljunil! Spoznava te čunke in docela jih bo spoznal, potem pa — „adijo grobokopi!“ Naš slovenski kmet bo pometal z nemškim nacionalizmom ne le v svoji hiši, ampak še v dveh drugih. In tako je prav! Tudi Kristus je izgnal

iz templja vse tiste, ki so barantali v njem. Zraven kmetškega stanu pa biva na slovenskem Koroškem še drug stan, kateri je enako važen činitelj v našem gospodarskem življenju. To so naši trgovci in obrtniki. To je takorekoč do danes naša koroško-slovenska industrija. Da se ta stan do danes v našem življenju in tudi v našem „Miru“ ni posebno naglašal, izhaja odtod, ker je skoraj vsak trgovec in obrtnik na slovenskem Koroškem tudi kmet in ker trgovski in obrtni stan po večini pripoznavata, da je kmetški stan tisti, ki ju v vsestransko korist vzdržuje. Izjeme v tem oziru imamo le v nemškutarskih trgih in mestih in še te samo do časa, ko se jih bo narodni kmet ogibal in prepustil njihovo usodo „Nemcem v korist“. Naš kmet to prav lahko stori, če je naš; on gre samo — mimo, pa je stvar končana. Razumete me, kmetje? V vaši oblasti je narodno življenje! Vi morate prisiliti tudi naš trgovski in obrtniški stan, da se bo začel potegovati za svoje koristi v koroški trgovski in obrtniški komori ali zbornici. V tej instituciji nimata slovenski trgovec in obrtnik nobenega vpliva, a tudi nobenega zastopnika do danes. Krivo temu je, da ta dva stanova nimata nobene stanovske organizacije, vsled tega tudi nobenega posvetovanja ob času volitev v to važno institucijo — sploh vlada v tem oziru v teh stanovih še popolna anarhija. Zato se pa tudi rekrutirajo naši najhujši narodni nasprotniki iz teh stanov. Kdo se pa udeležuje na pr. v Celovcu demonstracij zoper Slovence? Kdo pobija šipe v Mohorjevi tiskarni? Kdo olepuje naše hiše v Celovcu z nemškonarodno „Kulturzeichnung“? Kdo je bil zraven, ko so vrata slovenske kreditne banke v Celovcu ozaljšali z nemškonarodno „kulturo“?

Po poročilu naših časnikov je obstojala ta junaška kompanija iz nezrelih fantalinov in slovensko-nemškutarskih „ladšupfarjev“. Zakaj? Zato, ker trgovski in obrtniški stan na Koroškem nista organizirana in je naš vpliv v trgovski in obrtniški komori v Celovcu popolna ničla. Sam Nemeč Wirth iz Beljaka je v zadnjem zasedanju te komore naglašal, da je znanje slovenskega

jezika za trgovsko obrt na Koroškem neobhodno potrebno, če se hočejo Nemci vzdržati v tej stroki — kar je markantno in častno za tega resničnega Nemca — slovensko-narodni trgovci in obrtniki pa se za veljavo in vpliv v tej jako važni instituciji brigajo toliko kot nič. Ta brezbriznost je gnala korenina na našem narodnem drevesu, vsled katere odpade veliko sadu. Z naraščajočim narodnim ponosom našega kmeta naj raste tudi veljava in moč slovenskega trgovca in obrtnika na Koroškem. Vprašam: Ali ni nihče, ki bi sodil, med brati?

Grafenauer,
drž. in dež. poslanec.

Nova postava za živalske kužne bolezni.

(Poroča posl. Fr. Demšar.)

V Avstriji imamo že 29 let staro postavo za živalske kužne bolezni, ki ne ustreza in nikdar ni ustrezala koristim našega kmetijstva, temveč je bila prava coklja naši živinoreji. Po velikanskih žrtvah naših kmetovalcev in vednih pritožbah je vendar enkrat prišla vlada do tega, da se je odločila in predložila novo postavo. Uradni izkazi zadnjih 6 let nam izkazujejo sledečo izgubo pri naši živinoreji:

Po konjskem smrklju povprečno na leto 88.066 K, po vraničnem prisadu 439.550 K, po šumečih bulah 150.291 K, skupno 677.907 K. Izgube, ki jih nimamo v uradnih izkazih in so tudi gotovo velike, in pa izgube pri manj nalezljivih boleznih in njih posledice pri naši živinoreji nam kažejo žrtve našega kmetijstva. Ni čuda, da se naša živinoreja ni mogla povzdigniti in je splošno na nizki stopinji. Vedne pritožbe, zlasti pri sklepanju trgovinskih pogodb, so delale in delajo veliko truda in sitnosti zastopnikom ljudstva in tudi vladi. Tudi vremenske neizgode zelo vplivajo na našo slabotno živinorejo in ji sekajo nove rane.

Novo tiskano postavo imajo poslanci v rokah in se o tej že vršijo razprave in posvetovanja v odseku za živalske kužne bolezni.

Podlistek.

Slike iz koroške šole.

(Spisal France Serajnik.)

I.

„I binč de hern a kutu tog!“
„Kaj si pa del, fantiček? —
Da srečne dneve dal bi Bog?
Ne bodi no osliček!“

Glej, dam ti krajcar, če poveš,
zakaj tako pozdravljaš;
li morda po slovensk' ne smeš,
se morda s tem postavljaš?“

„Ej, mislil sem, da ste gospod!
Šaj rekel je učitelj:
da vsak gospod, ki hodi tod,
je Nemeč — naš rešitelj.“

„O revček, ki ti misel to
učitelj v glavo vbil je,
in še besedo materno
zaničevat' učil je.“

Ni vsak gospod le Nemeč — glej —
ki pride v vašo sredo;
pozdravljaš torej mi odslej
le z materno besedo!“

„Ah, saj pozdravljaš ne smem
z besedo našo milo;
če zve učitelj, mi potem —
klofuto dá v plačilo.“

„No, to učitelj res je lep —
mučitelj vaš, nemškutar;“

za blagor vaš docela slep,
je on le vaš klofutar.

Verjamem, da učencu je
res položaj neznošen;
vkljub temu bodi, fantič, le
na jezik svoj ponosen!

Da Nemeč je tlačitelj naš,
to, fantič, si zapomni,
nemškutar pogubitelj naš
in Nemeč hlapec skromni.“

Kako je bila ošabna Serafina kaznovana.

(Narodna pravljica iz Spodnje Štajerske.)

Nekje na Štajerskem se vije med širokim poljem precej mogočna reka. Hudobna reka je to! Kjerkoli se zavija, zajeda se globoko v ilnato zemljo. Prav pri bregovih raste tista resnata, povodna trava, ki se sedaj vzdiguje, sedaj zopet pripogiba k tlom, kakor bi s svojim nemirom hotela pokazati, da tudi njej ni dovolji mokro stanišče v temnih valovih. Š širnega polja omenjena reka končno zavije v ozko dolino. Tam pa je pokrajina prijetnejša. Črni gozdovi se razprostirajo na obeh straneh do visokih gorskih grebenov.

Ravno ob istem mestu, kjer se reka skriva v dolino, so postavili naši predniki jako lepo grajščino, ali zdaj je že skoraj podrtina. Njeno zidovje je razrito, odrgnjeno, rjavo-rdečkasto in razkopano, da se je bati, da zleze vsak trenotek na kup. Na dvorišču stoji kapelica z visoko, ku-

poli podobno streho. Ko je ta grad še trdno stal, sta sloneli nekega dne ob oknu v sobi v stolpu, stoječem tik vode, domača grofica Serafina in njena prijateljica kontesa Angelika.

„Kako dolgočasno je vendar na svetnu, vsega sem že sita.“ To zgovorivši je Serafina glavo ponosno vzdignila.

Ta mlada grofica je že vsega sita, kako je to vendar mogoče? Ona pač še ne pozna grenkosti življenja. Navajena je bila, da se je vse zgodilo, kar si je njena samoglavnost izmislila, in tako tudi vzori njenega srca niso bili najlepši. Bila je prav ošabna in včasih tudi brezsrčna. Kar je posvetnih sladkosti, jih je že toliko užila, da za ničesar več ni marala. Dolgočasila se je čez mero in je jela premišljevat, kako bi ji bilo mogoče v to enakomerno, dolgočasno življenje vplesti nekaj novega, prav zanimivega.

„Veš, da mi je neizmerno dolgčas,“ je ponovila Serafina svoji prijateljici. „Dalje ne strpim tega. O, zdaj imam, zdaj vem, kaj bom storila, ta misel mi zopet ugaja. Veš, Angelika, kaj bom storila? V samostan bom šla, a ne dolgo, eno leto, še ne. To bo prijetno hoditi po hodnikih z debelim rožnim vencem ob pasu, s sklenjenima rokama v črni nunski halji, kakor duh. Ti ugaja to, Angelika?“

Resnobna prijateljica svarljivo zmaje z glavo in očita Serafini to predrzno namero. In ravno zato, ker je Angelika rekla, da tega ne sme storiti, je hotela njej navkljub izvršiti svoj sklep. Stročega očeta ali svarljive matere ni imela, katera bi ji mogla braniti, in tako je šla s hinavsko pobožnostjo v samostan.

Ta nova predloga imenuje sledeče kužne bolezni:

1. Kuga na gobcu in parkljih.
2. Vranični prisad, šumeče bule, kuga pri govedu in divjačini.
3. Pljučna kuga govedi.
4. Smrkelj.
5. Koze ovac.
6. Francoska bolezen konj in mehurčkasti izpuščaji konj in govedi.
7. Garje konj, oslov, mul, koz in ovac.
8. Steklina.
9. Svinjska kuga.
10. Rdečica pri prašičih.
11. Kolerica in kuga perotnine.
12. Tuberkule (jetika) govedi, v gotovih slučajih.

Pri imenovanih boleznih bo dobil posestnik po novi postavi odškodnino, če je tudi žival za bolno spoznana, kar dosedaj ni bilo. Treba bode pa bolezen, če se pokažejo znamenja, takoj naznaniti.

Postava bo torej na več boleznih razširjena in bo imela namen, varovati naše domače živali kužnih in škodljivih boleznih. Pa ne samo za imenovane bolezni, ampak če bodo zahtevale koristi živinoreje, bode imelo pravico poljedelsko ministrstvo v sporazum z notranjim in železniškim ministrstvom tudi pri drugih nevarnih boleznih postopati tako, da se odpravi ali omeji škodljivost teh boleznih. Postava ne bo zadela samo bolnih živali, ampak tudi take, ki so sumljive, da bi imele v sebi kal okuženja. Da se bode postava natanko izvrševala, bodo nato pazile politične oblasti, v prvi vrsti okrajna glavarstva s pomočjo občin in morske oblasti. Vodilo in nadzorovalo bo pa poljedelsko ministrstvo. Za službo bodo odločeni okrajni živinozdravniki, politična oblast bo pa lahko privzela druge živinozdravnike, v vojaških zavodih seveda vojaški živinozdravniki. Politična oblast bode natanko nadzorovala trgovino z živino, živinske bolnišnice, pitalnice, pašnike in gostilniške hleve. Zlasti gostilniški hlevi so večkrat gnezda za nalezljive bolezni. Če bo potreba, zlasti ob času boleznih, bo politična oblast izdala še posebne določbe.

Če bode kdo uvažal ali prevažal domače živali ali živalske snovi iz dežel, za katere ne velja ta postava — tudi iz Ogrske — bo moral dobiti dovoljenje od poljedelskega ministrstva. Če bo v takih deželah kužna bolezen in se bo bati, da se zanese, bo poljedelsko ministrstvo prevažanje prepovedalo. To le ravno tistim, ki so za prosti uvoz in odprtje mej, ne bo vseč.

Važno ulogo bo seveda, kakor že dosedaj, igral živinski potni list. Živinski potni list se mora imeti za kopitarje, prežvekovalce in prašiče, če se jih žene:

- a) na semenj, na ogled ali razstavo,
- b) vsled menjave iz ene občine v drugo,
- c) po železnici ali ladji,
- d) brez stalnega bivanja iz enega kraja v drugega.

Živinske potne liste bodo izdajali župani in z dovoljenjem politične oblasti tudi druge zanesljive osebe. Pred izdajo se bo morala žival glede zdravja natanko pregledati. Na potne liste bo

V črni halji je hodila s sklenjenima rokama, a molila ni nikdar. Še leto ni preteklo, ko je v neki temni noči pobegnila iz samostana. Pot proti svoji grajščini, po kateri je že mnogo in mnogokrat hodila, ji je bila popolnoma neznana. Ozirala se je na levo in desno, a nikjer ni videla znanega kraja. Obupno je dirjala naprej in zašla v temen gozd. Ustavila se je in gledala plašno okoli sebe, kje bi našla pot do svojega gradu, kar jo prime nekaj mrzlega za roko. Prestrašeno se Serafina ozre, in kaj vidi? Staro umazano žensko, kakršno si je nekdanj predstavljalja za coprnico.

„Ti si pobegnila iz samostana,“ je dejala žena, „in rada bi šla domov; pojdi z menoj, peljala te bom v krasno stanovanje. Tam je kratek čas, Serafina, dnevi in leta minejo, kakor bi jih odnašal veter.“

„Kdo si ti, da me poznaš tako dobro, kam me hočeš peljati? Jaz ne grem s teboj!“

Bog ve, je li bila ta čudna ženska res copernica. Serafina je morala iti z njo ali voljno ali nevoljno. — Prišli ste še v temnejši gozd do votle pečine, v katero sta se podali. Tihotapno sta šli dalje, naenkrat pa je bila tudi ta ozka pot popolnoma zadelana. Ali neznana žena si je vedela pomagati. S svojo velo roko je lahko udarila po pečini, in glej! Nebeško zvonjenje se je zaslislalo, pečini, kateri ste se poprej tako močno držali, ste se odmeknili. Žena prime Serafino za roko in jo pelje skozi razsvetljene sobe dalje. Ko sta dospeli k velikim vratom, se je spremenila starka v krasno, mlado žensko, odprla je duri in jo peljala v veliko sobo.

treba posebno paziti, za to bo postava ostra. Pri trgovini v domačem kraju bo glede potnega lista neka sprememba, ki bo olajševala trgovino. Če se pod staro postavo pokaže kje kužna bolezen, se tudi za zdrave živali ne sme izdati potni list. Po novi postavi se bodo bolezni ločile v bolj ali manj nalezljive in bode za zdrave živali mogoče delati potni list. Seveda bodo zastopniki kmetijstva že v odseku in tudi pri sklepanju delali na to, da se po nepotrebnem ne bo omejevala kupčija.

Pri prevažanju živine po železnicah in ladjah bo treba na sledeče paziti:

1. Nakladanje in izkladanje živine se bo vršilo na za to urejenih krajih, za druge kraje bo treba posebnega dovoljenja politične oblasti.
2. Pri nakladanju in izkladanju bo treba živino pregledati po okrajnem živinozdravniku.
3. Živino se bo smelo izkladati le v sili ali z dovoljenjem politične oblasti na drugih krajih kot na tistih, kamor je namenjena.
4. Glede olajšav na točke 1., 2. in 3. se izdajo posebne določbe.

5. Inozemska živina se ne bo smela z domačo klavno, ne s plemensko prevažati skupaj po železnici.

6. Za slučaj pogina ali bolezni med vožnjo bodo posebne odredbe.

7. Isto velja za prevažanje na ladjah.

Če se v kakem hlevu pokaže sumljiva bolezen, je dolžnost gospodarja ali njegovega namestnika, da to takoj naznani županu, ta pa takoj naprej okrajnemu glavarstvu. Sumljiva žival se mora takoj izločiti od zdrave, najbolje postaviti v drug hlev. Vsak, kdor ve, da se kje pokaže nalezljiva bolezen, je dolžan to naznaniti, posebno so pa za to poklicani orožniki. Osebam, ki naznajo slučaje kužnih boleznih, lahko politična oblast odloči darila od 10—50 K, če so s tem zavrnili nevarnost razširjanja kužne bolezni.

Bolna žival se ne sme iz hleva prevažati. Gospodar mora paziti, da ne zahaja v hlev nihče razen živinskih poslov, in tudi ne sme nihče tam prenočevati.

Župani bodo imeli v okuženih krajih velike dolžnosti. Urediti bo treba vse, da se bolezen ne razširi. Politična oblast bo sklicala komisijo, pri kateri bo tudi župan, da pregleduje bolezen. Živinozdravnik bo napravil zapisnik bolnih in sumljivih živali, če treba, jih zaznamoval. Da sme zdraviti take živali samo živinozdravnik, to velja že tudi sedaj. Kako se bodo hlevi razkuževali in poginjene živali pokopavale, to bo vse odredil živinozdravnik. Živinozdravnik bode živali večkrat pregledoval. Pri raznih boleznih bodo tudi razne posebne določbe.

Važna in dosedaj najbolj kočljiva je točka glede odškodnine. Dolžnost države, plačati živinorejcem odškodnino, je zelo razširjena. Država plača odškodnino:

1. za prežvekovalce in kopitarje, ako so bili na ukaz politične oblasti pobiti, če so bili tudi bolni. (Dosedaj se plača samo, če je pobita žival za zdravo spoznana);
2. za prežvekovalce, kopitarje in prašiče, če poginejo vsled oblastveno ukazane cepjenja, in
3. za stvari, razen gnoja, ki se uničijo pri razkuženju.

Čudno je bilo to, kar je videla tukaj Serafina. Mlade, krasno oblečene deklice in mladeniči so bili tukaj, jedli, pili in plesali so. Čisto vino pa so jim natakale tudi mlade, a revno oblečene deklice, katere so prišle sem vse tako kakor Serafina.

„Kaj pa ta nunica tukaj dela?“ je zadonelo iz več ust. Njena voditeljica pa je stopila k njej in jo predstavila kot novo služabnico. Peljala jo je v majhno sobico in ji dala drugo obleko. Rekla je: „Ti si sedaj v moji oblasti, služiti mi moraš deset let, potem pa imaš pristo voljo, li hočeš ostati tukaj pri meni kot moja prijateljica, ali pa hočeš iti na svoj dom.“

Zgodilo se je tudi vse tako. Ponosna grofica Serafina je morala drugim streči, a ni bila več ošabna. Objokovala je svojo pregreho in storila obljubo, da hoče biti vedno ponižna.

Deset let je že preteklo. Stara ženica, ki je peljala takrat Serafino v votlino, je bila tudi zdaj njena voditeljica. Prišli ste zopet v neznan gozd, a zdaj je našla Serafina kmalu pot do svojega doma.

Tukaj so še vedno vsi po njej žalovali, posebno pa Angelika. Serafina jim je povedala čudno svojo dogodbo. Nikdar več ni rekla, da želi spremembe, katera bi jo kratkočasila.

Mohorjani, spominjajte se šentjakobske šole!

Vsled kužne bolezni živinorejci ne bodo oškodovani, če le hitro bolezen naznanijo. To je pa treba paziti, in sicer tako, da naznanilo ne zaostane. Naznani se županu ali orožnikom in najbolje vpričo kake znane osebe.

Kakšna bode odškodnina po novi postavi?

Za prežvekovalce in kopitarje, ki se bodo pobili vsled ukaza politične oblasti in so zdravim spoznani, ali če poginejo vsled oblastveno ukazane cepjenja, in za stvari, ki se uničijo, plača država celo navadno vrednost. Za tiste, ki so spoznane bolnim, plača država zaradi kuge na gobcu in parkljih $\frac{4}{5}$ navadne vrednosti, pri drugih boleznih pa polovico navadne vrednosti.

Tu bodo poslanci pritisnili, da se odškodnina zviša vsaj povsod na $\frac{4}{5}$ vrednosti.

Vrednost živine bo cenila komisija, v kateri bodeta dva zaprisežena cenilca in en organ politične oblasti.

Za prašiče, ki se zakoljejo ali poginejo vsled oblastveno ukazane cepjenja, bo ta-le odškodnina:

a) za klavne živali 95% povprečne tržne cene, kakršna je bila v pretečenem mesecu v glavnem mestu;

b) za prašiče za rejo plača ceno, kakršno $\frac{1}{4}$ letno določi politična oblast v sporazumu s kmetijskimi zastopi z ozirom na starost in pleme;

c) za plemenske prašiče ceno pod b) in 25% dodatka na to.

O razvrstitvi prašičev določnje vodja komisije za kužne bolezni.

Izjema je pri prašičji kugi, kjer bo odškodnina le polovico vrednosti.

So pa izjemni slučajji, kjer bo država plačala le en del odškodnine. Če gospodar ne naznani pravočasno bolezen, če se na kak drug način pregreši zoper predpise, ali če opusti priložnost, da ne dá živali cepiti, ne bo dobil cele odškodnine. Če se bolno žival pripelje iz dežel, ki jih ne bo zadela nova postava, ali pa če pogine žival, katere meso bi ne bilo užitno iz drugih vzrokov, ki nimajo nič skupnega s kužno boleznijo, odpade odškodnina.

Pri vraničnem prisadu goved in konj se šteje odškodnina, to je polovica vrednosti, le kot neka podpora in bo treba za njo prositi. Predvsem bo treba vsako sumljivo bolezen naznaniti, če tudi ne bo kužna. S tem si bo posestnik zagotovil odškodnino in se varoval kazni.

Kazni pri prestopkih zavoljo naznanila, potnih listov in zanemarjenja predpisov bodo po novi postavi zelo občutne. Kar je večja odškodnina, toliko večje bodo kazni. Pri lahkkih slučajih je določena kazen do globe 1000 K ali zopora do treh mesecev, v obtežljivih slučajih, kjer je z razširjenjem kužne bolezni združena nevarnost za kmetijstvo, z zaporom od treh mesecev do treh let.

Navedel sem v kratkem važneje točke nove postave. Nekoliko se bodo v odseku še spremenile. Če se postava v zbornici sprejme, potem stopi s 1. prosincem 1910 v veljavo.

Nujni predlog

poslanca Grafenauer, dr. Korošec, dr. Benkovič, dr. Krek in tovarišev.

Koroška in štajerska duhovščina vodi do danes vse matrice in daje matricne izpiske vladnim organom popolnoma brezplačno. Samoobsebi se pa razume, da se vodijo matrice v slovenskih župnijah v slovenskem jeziku.

Dolžnost politične uprave bi torej bila in je, da priskrbi slovenski duhovščini za ta njen brezplačni opravke vsaj dvojezične tiskovine.

Na Koroškem in Štajerskem pa postopa c. kr. vlada v tem oziru ne le samovoljno, ampak že naravnost predrzno in brezobzirno nasproti slovenski duhovščini ter si prizadeva s svojevoljnimi in celo žaljivimi ukazi in določbami slovensko duhovščino prisiliti, da se ima pri vodstvu matrik kakor tudi pri matricnih izpiskih na vladne organe posluževati edino le nemškega jezika.

Povod takemu postopanju je jezikovna nezmožnost organov c. kr. vlade na Koroškem in Štajerskem, kakor tudi brezobzirnost nasproti Slovincem v teh deželah od strani c. kr. vlade same.

Tako postopanje deželnih vlad na Koroškem in Štajerskem, oziroma njenih organov, je pa v popolnem protislovju z določbo § XIX. državne temeljne postave od 21. grudnia 1867, kakor tudi z v tem oziru merodajnimi naredbami in odloki centralne vlade in nima drugega namena, kakor zopetno prikrajšanje naravnih in postavnih pravic Slovincem na Koroškem in Štajerskem.

Zato stavijo podpisani predlog:

Visoka zbornica skleni: Visoka c. kr. vlada se pozivlje:

Da samovoljno postopanje koroške in štajerske vlade nasproti slovenski duhovščini glede vodstva matrik ustavi in vladne organe na obstoječe naredbe in odloke glede jezika pri vodstvu matrik opozori in pouči.

Dunaj, dne 29. prosinca 1909.

Grafenauer.

50.000 kron

je izposloval poslanec Grafenauer za kmete za nakup krme na podlagi prošelj, ki so jih po posredovanju političnega društva uposlane na ministrstvo slovenske občine. Neverjetno je le, da se baha zdaj Nagele po koroških nemških listih, da je izposloval on ta denar. Odkar imamo svojega poslanca, vsaj nekaj dosežemo. Kje ste bili poslanci Nagele, Lukas in drugi?

Kam 14. svečana 1909?

V Celovcu se igra zvečer ob pol 8. uri pri „Trabesingerju“ prekrasna ljudska igra s petjem

Revček Andrejček

s petimi dejanji. Sodeluje nad 25 oseb. Slovenci in Slovenke v Celovcu in iz okolice, pridite, nobenemu ne bo žal!

Koroške novice.

Shod sodalitete se vrši 11. t. m. v Delavskem domu v Celovcu ob 2. uri. Poroča g. Kogelnik o mladinskih knjižnicah.

Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu. Sklenili smo za prvo polovico šolskega leta z društvenim življenjem v naši akademiji. Tu sledijo govori tovarišev-članov akademije: Cerkevna zgodovina koroških Slovencev (govoril tov. Franjo Šenk). Namen delavskega združevanja (tov. Katnik). Zanimarjenost in izprijenost mladine in njeni vzroki (tov. Weiß). Kaj pripoveduje Valvazor o najznamenitejših krajih slovenske Koroške (tov. Mikula). Pomanjkanje poslov in odpomoč po strojnih zadrukah (tov. Starc). Zgodovina, organizacija in pomen združništva (tov. Vavti). Bistvo liberalizma (tov. Kašl). Ženska volilna pravica in opravičeni vpliv ženske na zakonodajo (tov. Truppe). Dr. Janez Bleiweis in njegove zasluge za slovenski narod (tov. Stich). Od robstva do svobode (tov. Nagelschmied). Navajajmo mladino k štedljivosti (tov. Mente). Protestantizem ni provzročil današnje kulture in katoličanstvo romanskih narodov ne propada (tov. Ogris). Koroški Slovenci ob 60 letnici vlade našega cesarja (tov. Razgoršek). Zgodovina slovenske cerkvene pesmi (tov. Josip Šenk). Socialna vzgoja v roditeljski hiši (tov. Wastel). Po katerih potih se je širil nemški živelj med Slovane v srednjem veku? (tov. Wölfel). Prisvojitve cerkvene države — političen rop (tov. Krašna). Skrb duhovnika za duhovniški naraščaj (tovariš Ožgan). Agrarno vprašanje (tov. Razgoršek). Nekaj o tisku (tov. Nagelschmied). Skrb za zanemarjeno in izprijeno mladino (tov. Weiß). — O vsebini in obliki posameznih govorov so izrekli kritiko redno le tovariši. Za veseli del akademijskih ur je skrbel pevski, oziroma tamburaški zbor. Akademija šteje letos 18 udov.

Slovenci! Poslušajte se ob vsaki priliki narodnega kolka! Ne oddajte nobenega pisma in nobene dopisnice brez narodnega kolka! Na ta način podpiramo z malimi zneski naša obrambna društva! Čimbolj rabimo ta kolek, tem uspešnejše bodo mogla odbijati napade nasprotnikov. Zrno do zrna pogača! Obenem pa z narodnim kolkom tudi pokažemo, da še živimo koroški Slovenci, da hočemo živeti še tudi zanaprej — in sicer prosti tujčevega jarma, da hočemo živeti enakopravni, in naj si je to nasprotnikom še tako neljubo. Torej na vsako pismo v prvi vrsti samoslovenski naslov, poleg tega pa narodni kolek, ki se dobi pri „Akademiji slovenskih bogoslovcev v Celovcu“.

Nemška kultura. Na Svečnico popoldne sem bil v žihpoljski cerkvi in sem prišel slučajno tudi na kor. Preobračajoč pesmarice in note, sem našel na slovenskem zvezku na prvi strani popolnoma sveži velik napis: „Verfluchte windische Schweine-Hunde!“ Kdo naj bi to zapisal, si misli lahko vsak posameznik sam.

Gospa Sveta. (Marijino svetišče.) Odkar vozi železnica skozi Karavanke, prihaja leto za letom več pobožnih. Mariji vdanih Slovencev obiskovat staroslavno Marijino cerkev. Naj omenimo le nekatere cerkvene dostojanstvenike, ki so v pretečenem letu tu maševali. Iz krške škofije jih je bilo 20, med temi so tudi: naš višji pastir premil. knez in škof dr. Jožef Kahn, mistični gosp. prošt tinjski Gregor Einspieler in

gosp. mestni župnik in dekan celovški, Henrik Angerer; iz ljubljanske škofije jih je bilo 11, med njimi: g. Alojzij Stroj, semeniški spiritual, gosp. dekan Anton Koblar iz Kranja in gosp. deželni poslanec Janez Piber iz Boh. Bistrice; iz goriške škofije: g. dr. Hilarij Zorn, c. kr. profesor; iz sekovske škofije 2; po 1 iz lavantinske, tržaške, šentipolitske, g. theol. dr. Rudolf Schneider, c. kr. profesor iz Prage, eden celo iz daljne Brazilijske; skupaj 40. Ljudi, ki so prišli iskat tolažbe in pomoči, je bilo pa na tisoče!

Podljubelj. Na Svečnico se je vršila v „Delavskem domu“ z velikim uspehom igra „V krvi“. Na splošno zahtevo se ponovi v nedeljo 7. febr. Cene so znižane. Vabimo vse, katerih ni bilo na Svečnico zaradi napačnega datuma v „Miru“.

Slov. Plajberg. Ker je predzadnji „Mir“ pisal, da v tukajšnji nemčurski trgovini, kjer imajo tudi šolske potrebščine, teh nekaterim otrokom slovensko mislečih starišev niso hoteli prodajati, je to, ne vem zakaj, našega g. učitelja tako uščipnilo, da se je dne 26. m. m. znošil nad šolarji. Najprej je vprašal, kaj ima vsakateri iz šolske zaloge. Potem je pa rekel: Skoraj vsak ima nekaj, po časnikih me pa trgate, kakor da bi jaz slovenskim otrokom nič ne dal. Do danes Vas, g. učitelj, „Mir“ še ni omenil; zakaj obračate to tako, kot bi Vas zadevalo? Če imajo nekateri otroci kake šolske potrebščine iz šolskega denarja, prispevamo zanje davkoplačevalci in ne Vi. Zakaj se torej znašate nad otroci? Kdo v časnike piše, to ne spada v šolo, kakor tudi še marsikaj drugega ne. (G. Wrulich, imamo dolg dopis v rokah, ki pojasnjuje, zakaj ste nervozni, pa ga nismo objavili. Če Vam Slovenci, h katerim ste se pred kratkim še sami prištevali, ne bodo po volji, Vam znamo nekaj povedati. Le ne prenašlo. — Ured.)

Izjava. V števil. 39. našega lista od 26. septembra 1908 se je pod napisom „čudno vino“ objavil članek, v katerem se je pripovedovalo, da si je hotelo v Borovljah nekaj veselih bratcev privoščiti kuhano vino, da pa se je vino, ko se ga je k ognju pristavilo, vnelo in zgorelo. To da se priobčuje radi tega, da se izve, kaj vse si tvrdka Hausmanninger v Mariboru drzne prodajati kot vino. Kramarič, agent te tvrdke, da naj sam s svojim gospodom (Hausmanningerjem) pije svojo godljivo; gostilničarji so se v zadnjem času tudi že spametovali in naročajo sedaj svoje vino na Goriškem in Kranjskem in imajo vsled tega sedaj pristno, zdravo kapljico. Radi tega članka je gospod Hausmanninger kot lastnik tvrdke Hausmanninger v Mariboru zoper podpisane I. Koželj vložil tiskovno tožbo. Podpisani I. Koželj izjavljam, da sem se o neopravičenosti očitani zoper tvrdko G. Hausmanninger prepričal, vsled česar jih kot popolnoma neutemeljene obžalujem preklicujem in izjavljam, da nimam povoda tvrdki G. Hausmanninger v Mariboru glede njenega vina očitati, da bi isto ne bilo pristno in zdravo.

Ivan Koželj.

Rožek. (Ali je smrdelo v nemškutarški občini?) Tri mesece je že minilo, odkar je dobila rožeška občina slovenskega župana. Vkljub temu pa občinski računovodja od predsednika še do dandanes ni prejel. Nasprotniki so imeli zadnja leta pravo župansko krizo, da so morali z župani vedno menjavati. Vsi ti župani pa so bili le igrači v tajnikovih rokah. Ko je pa zmogala slovenskonarodna stranka, je tajnika kar vzela — noč, ne da bi bil oddal tajništvo ali obvestil župana. Nazadnje ni nihče uradoval, in tako se je nakopičilo silno veliko dela. Novemu županu ni preostajalo drugega, nego da je prosil deželno vladu za revizorja. Revizor je prišel — pa ne takoj kakor v Št. Jakobu — in se je po trudopolnem delu izrazil, da so računi tako zamotani, da jih ne more takoj uravnati. To je moralo biti vse narobe! „Freie Stimmen“ in „Štajerc“, oglasita se vendar. Tri mesece že popravljajo sedaj račune pri deželni vladi, pa jih še niso mogli urediti. To je strašno! Sedanji odbor brez računa vendar ne more delati. Kako težko je brez vseh pripomočkov sestavil proračun za to leto, ker ni imel pregleda; proračun bi bil moral narediti že prejšnji odbor, pa je proti koncu že tako omagal, da sploh ni bil za nobeno rabo več. Deželno vladu pozivljamo, da naj vendar uredi račune! Sploh je vedenje deželne vlade nerazumljivo. V Št. Jakobu so imeli pri reviziji pristop celo nasprotniki neodborniki, da bi vsako piko lahko raztrobili, v Rožeku pa pograbi račune revizor in jih odnese v Celovec. Zakaj? Le tako razumemo, zakaj se trije gostilničarji in en gozdar na vse pretege trudijo, da bi kakorkoli odstranili sedanjega župana. Prvi poizkus se jim je ponesrečil. Poizkusili so z drugim, pa tudi ne bo šlo; to jim povemo lahko takoj vnaprej. Če hočejo riti in riti, nam je prav. Razkrili bomo, če že res hočejo, take reči, da nas bodo vse svoje žive dni zapomnili. Ker so sicer reveži, jim za

enkrat še prizanašamo in jim iz usmiljenja svetujemo, da bi si dali od dr. Winterja zapisati izvrstne ameriške kroglice, ki pospešujejo dober tek, učinkujejo tudi prav dobro proti bruhanju žolča. Seveda bi se morali strogo držati diete in se varovati alkohola. Kakšen uspeh bodo imele te kroglice, bomo pravočasno poročali.

Iz Loč pri Beljaku. (Novega „hauptmana“ imamo.) Naša požarna bramba si je izvolila novega načelnika, pa ne domačina, kakor smo si mislili, ampak tujca in vsenemca Dalmana, ki je v celi okolici najneprijubnejša oseba. Pravijo pa, da je zmožen. Pač žalostno bi bilo, da bi v celem našem kraju ne našli za načelnika požarne brambe zmožnega domačina Slovence. Ali se nam ne bodo po drugih krajih smejali? Vzrok so temu „tajgesinte“ Slovenci, ki delajo zoper lastne brate domačine, tujec pa jim med tem zleze črez glavo. Če pa dobijo enkrat Nemci premoč, bodo potisnili v kot tudi vas, ker ste vendar tudi „bindišarji“!

Marija na Zili. (Raznoterosti.) Dne 24. prosinca smo pokopali pridno desetletno deklico Miciko Klemenc, hčerko vrlega in vernega našincega Jožefa Klemenc p. d. Glažarja v Dobravi. Umrla je za škrlatico. — Naša mladina zelo rada in pridno bere, tako da za nekatere že ni najti v knjižnici del, ki bi jih že ne bili brali. Mnogo jih je naročenih na „Bogoljuba“ in na „Glasnika“, posebno ženska mladina v Blačah, ki je v vsem zgled za faro. Hotel se je preteklo jesen zanesti tudi med blaška dekleta neki tuj, kvarljiv duh. A ni našel pravih tal. In dekleta koristijo le sebi, če ne poslušajo teh krivih prerokov. — Umrlo jih je v preteklem letu v naši fari 30, rojenih je bilo 44, med temi, žal, 7 nezakonskih, poročenih 7 parov. — Najstarejši mož v fari je 82letni Simon Legat. Naročnik „Družbe sv. Mohorja“ je od njenega početka. Vsa leta bere „Mir“, tudi sedaj še prebere vsako številko zelo pazno in natanko. — Zadnji teden prosinca smo imeli izredno hudo zimo, po 26° C.

Brdo na Zili. (Igra.) V nedeljo, dne 31. m. m. so naši fantje nastopili prvič kot igralci ter uprizorili igro „Kmet-Herod“, katera je napravila gledalcem obilo smeha in zabave. Nastop naših fantov so hvalili splošno. Udeležba je bila naravnost sijajna. Prostori v M. Grafenauerjevi gostilni so bili do zadnjega kotička natlačeni. Posebno gre čast g. Pavlu Jank, ki je igralce tako izborno izuril in tudi sam res dovršeno igral Gašperja. Omeniti je treba tudi druge gg. igralce: Martina in Mihe Petrič, Pavla Wallner, Vinka Arrich in Tomaža Jobst. Vsi so prav izvrstno rešili svoje vloge. Upamo, da nas bodo naši vrli igralci še večkrat razveselili s kako predstavo. Živelj naši vrli igralci!

Podkloster. (Delo pri železnici.) Silno hitijo z delom pri tukajšnji postaji. 1500 delavcev dela nepretrgoma, tudi na največje praznike, da bodo — do pomladi z delom gotovi. Progo na postaji bodo razširili na 12 tirov in postavili skladišče in rampo za kanone. Nasuli so tudi že deloma novo pot od proge. Čez progo bodo postavili železen most. Delavci so povečini domačini — Lahov ni — ter zaslužijo od 4—6 K na dan. Pijejo in pripravajo se radi. Dne 28. m. m. se je ponesrečil pri razstreljevanju zemlje ob progi delavec Srečko Siega, doma iz Rezije. Zadel ga je kamen od vzadi in mu zdrobil črepanjo.

Grabštanj. (Smrt.) Žalostno novico naznajo tužni glasovi jokajočih zvonov vsej okolici: Dobrovnikova mati so se preselili v lepše onostransko življenje. Na gomili rajne plakajo mož in otroci, a vsi, ki so poznali njeno blago srce, žalujejo po njej. Počivajte v sladkem miru, draga mati, nam ostanete v hvaležnem spominu!

Velikovec. (Nezaupnica.) Dne 27. jan. t. l. se je vršil v Velikovcu v „Narodnem domu“ zaupen shod iz celega velikovškega sodnijskega okraja. Zastopane so bile razven tinjske vse občine. Na tem shodu se je na predlog nekega kmeta soglasno in z velikim ogorčenjem izrekla nezaupnica državnozbornemu poslancu, gosp. J. Nageletu, ker ni bil v usodepolnem trenutku na Dunaju in ni glasoval zoper pooblastilni zakon za pogodbo s Srbijo. — Z velikim navdušenjem pa se je sprejela zaupnica g. Fr. Grafenauerju, ki je pokazal, da je zares pravi kmečki zastopnik, ter glasoval zoper pogodbo.

Socialni kurz se bo vršil v Velikovcu dne 18., 19. in 20. februarja. Mladenci, prigrasite se pri č. g. J. Dobrovcu, kanoniku v Velikovcu, mnogoštevilno. Daljni dobe stanovanja.

Velikovec. (Zamorca perejo.) Zadnja litrovska „Bauernzeitung“ v svojih dveh dolgih člankih pere našega državnozbornega poslanca, g. Nageleta, ker ni glasoval na Dunaju zoper pooblastilni zakon za pogodbo s Srbijo, češ, da je šlo za to, da je branil svojo čast. Da, tako je pri nemškonacionalnih poslancih; pri njih je najprej njihova lastna oseba, potem šele daleč vzadi

kmečke koristi. Kmetje menda vendar ne boste šli več na lim kakemu Schumyju, kakor jih je veliko to storilo pri zadnjih državnozbornih volitvah!

Velikovec. (Drava) je vsled velikega mraza popolnoma zamrznila, kakor daleč se vidi navzgor in navzdol iz velikovskega mosta. Ljudje tega že več let ne pomnijo; gotovo je tudi to posledica suše, ker je struga večidel ozka in ima tok malo moči, da bi gnal srez naprej.

Tinje. (Odlikovanje.) Č. kr. deželna vlada je podelila cerkveniku proštjske cerkve v Tinjah, Gašperju Černutu, častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje. Gašper Černut je posvetil celo svoje življenje cerkveni službi. Že l. 1863 je služil v Tinjski cerkvi pri oltarju kot ministrant. Od l. 1867 naprej, tedaj že 42 let, opravlja samostalno službo cerkvenika. Častna svetinja se mu je izročila v nedeljo, dne 24. m. m., po popoldanski službi božji prav slovesno. Cerkevni pevski zbor je pozdravil slavljence s slavnosti primerno pesmijo „Zadoni nam, zadoni.“ G. prošt je potem v kratkem nagovoru razložil pomen slavnosti in se spominjal mnogoletnih vrlih zaslug slavljence. Med petjem cesarske himne mu je po dokončanem govoru pripel na prsi častno svetinjo preblagorodni gospod c. kr. deželne vlade svetovalec in okrajni glavar Franc Mayrhofer pl. Grünbühel, ki je bil tako ljubezniv, da je z osebno navzočnostjo poveljal redko slavnost. Občesposlovanemu g. G. Černutu pristoječe čestitam na tem odlikovanju z željo, da bi se častne svetinje mogel veseliti zdrav in čil še mnogo let.

Bela pri Železni Kapli. (Štiri nove šole.) Ravno v zadnji številki „Mira“ smo brali, da bo naša slavna vlada postavila novo šolo na Obirskem. Brali smo pa tudi, kako se Obirčani branijo šole, čeravno vidijo, da je potrebna, ker le predobro poznajo našo mačeho vlado, ki ne daje Slovincem šole zato, da bi se v njih naši otroci kaj naučili, ampak, da bi se ponemčurili. S tem pa, da hoče vlada na Obirskem postaviti šolo, je storila za nas Slovence v kapelskem okraju še premalo. Ne, vlada nas ima tako rada, da nam hoče dati kar naenkrat še tri nove šole. Da bo zidala šolo v Beli, to je menda že sklenjena stvar. Postaviti pa hoče tudi šole v Lobniku in v Remšeniku, tako, da dobimo v kapelski fari kar tri nove šole naenkrat. Pa naj kdo reče, da vlada ne skrbi za Slovence, da bi jih nemški lintver mogel prej požreti! Čudno pa se nam zdi, da vlada tako skrbi samo za občino Belo in da samo tu vidi potrebo, postaviti nove šole in kar štiri naenkrat (Obirsko, Bela, Lobnik, Remšenik); menda pač zato, ker je občina slovenska. Slovenski kmet, glej, kako te vlada ima rada; postavlja ti nove šole, ti pa plačaj, zato, da smejo tvoji otroci hoditi v tiste lepe hiše, ki se imenujejo šole. v resnici se pa otroci v njih potrapajo. Slovenski kmet je pač le dober za to, da plača, če pa zahteva svoje pravice, tedaj je pa vlada gluha. Dajte nam šole, a šole, da bomo z njimi zadovoljni.

Prevalje. Obširno Pernatovo posestvo na Poljani je kupil kranjski rodoljub g. And. Hrašt in se je pred kratkim tam nastanil. Novi posestnik je trden Slovenec, kar znači že njegovo ime, a je tudi postrežljiv gostilničar in ga vsem toplo priporočamo.

Prevalje. Juhe! Tamburaše imamo! Vztrajnost naših vrlih fantov in potrpežljivosti našega kaplana, č. gosp. Štritofa, se je posrečilo spraviti skupaj zbor, ki nam je pri občnem zboru delavskega društva dne 24. m. m. sviral, da se te godbe nismo mogli naslišati. Živio!

Prevalje. (Naši akademično izobrazeni Nemci med seboj.) Na tukajšnjem lovskem plesnem venčku se je dogodil slučaj, ki je vreden, da se naznani širšemu svetu. Pretepali so se namreč — čujte in strmite — trije inženirji, in sicer leški inženir Kapra, inženirski aspirant Buchholz, možiški inženir baron Harden in možiški gozdar Nemeč. Vsi štirje so pristaši nemško-radikalne stranke, člani „Südmarke“, „Schulvereina“ in „Freie Schule“. Nastal je prepir zategadelj, ker je inženirski aspirant Buchholz, Prusak prav iz blaženega rajha, očital gori omenjeni gospodi, da so avstrijski Nemci manj vredni od Nemcev iz rajha in da so le Prusaki pristni Tevtoni. Nato je zgrabila gozdarja Nemeča sveta, opravičena germanska jeza in dal je Prusaku zausnico, da se je ta zgrudil na tla. Nato ga zgrabila Wodanov pravi sin Kapra, katerega pradedi so se že bojevali v tevtoburškem gozdu proti Rimljanom, ga podrobno nabije in potem ga vrže na „left“. Plesni venček je bil v ogromni večini le obiskan od samih kmetov iz okolice, in samoumevno je, da ta dogodek ni naredil prav dobrega vtisa nanje. Slišali so se klici: „Pojte, pojte pogledat, gospodi se tepejo, naš inženir Kapra je tudi zraven!“ To je bil „rauf“! Vivat academia!

Prevalje. (Glas iz občinstva.) Skrajna potreba bi že bila, da se tukaj okoli cerkve natrosi pepel ali pesek, ker je vsak obiskovalec cerkve v nevarnosti, da si zlomi nogo. Opozarjamo na ta nedostatek odgovorne kroge.

Več občanov.

Prevalje. (Občni zbor) našega delavskega društva dne 24. prosinca podal nam je sliko društvenega delovanja v preteklem letu. Društvo je štelo v minulem letu 60 udov. Priredilo je 11 shodov, med temi tri slavnostne: božičnico, 50 letnico lurske Matere božje in papežovo ter cesarjevo jubilejno slavnost. Uprizorile so se tri igre: „Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“, „Lurska pastirica“ in „Spoštuj očeta“. Izvzemši g. Dobrodela kot novega odborniškega namestnika bil je pri volitvi potrjen stari odbor. V naslednjem govoru je tajnik razpravljal misel: „Čemu se organizujemo, kakšne dolžnosti ima slovenski katoliški delavec v današnjih resnih časih v očigled protiverskemu in protidružabnemu gibanju, organizovanem v mednarodni soc. demokraciji?“ Naši vrli tamburaši, ki so se to pot prvokrat javno pokazali, so privabilo mnogo radovednih poslušalcev na zborovanje.

Breznica pri Prevaljah. (Pomanjkanje krme.) Nam kmetom na Breznici se letos na moč slaba godi. Vsled lanske suše smo pridelali jako malo krme in zato mora zdaj naša živina za sramotno ceno iz hleva, če nočemo, da gladu pogine. Naši sosedje v Črni in posebno še v Št. Danijelu, ki imajo res za kmeta skrbečega župana, so dobili od vlade za nizko ceno izvrstne krme, a mi nismo dobili ničesar, ker o vladni ponudbi nismo bili nič poučeni. Enkrat se je tozadevni vladni odlok razglasil, toda nemško, kakor da bi potrebovali seneno krmo naši nemški uradniki in trgovci, a ne mi slovenski kmetje, ki po večini ne razumemo blažene nemščine in zato tudi ne poslušamo nemških razglasov. Drugod, kjer načeljujejo občini župani, ki res gore za kmetski blagor, so ljudem osebno raztolmačili veliko dobroto, ki jo je naklonila vlada, a dali so poleg tega nabiti po vaseh še tozadevne razglase, a slovenske, da so jih ljudje razumeli in se zato tudi poslužili vladne podpore, pri nas pa se ni storilo ničesar in zato tudi v sili pomoči ni bilo. No, pa vendar še ni vse izgubljeno! Zvedeli smo namreč, da je naš župan sedel za mizo in pisal drobno pisemce na samega ministra, da bi se nas usmilil, toda ni odgovora in ga tudi ne bo, prav tako kakor takrat, ko je bil brzojavil presvitlemu cesarju. Gre pač vse v koš!

Več kmetov na Breznici.

Leše pri Prevaljah. Toplo priporočamo vsem germanizatorjem našo učiteljico Avguštin, ki je zares izvrstna v ponemčevanju. V njenem I. razredu že molijo otroci, ki so šele vstopili v šolo meseca novembra minolega leta, baje prav izvrstno „Votr unsr“, katerega jih ni naučil naš kaplan, ampak učiteljica sama. No, se vsaj lahko ponaša, da obdeluje vse ljudskošolske predmete, a če jih zavije bolj po svoje, ji pa tudi ne smemo zameriti. Je že tako. Vsak človek išče pristašev narodnjak narodnjakov, uskok uskokov, da bi mu pomagali prej ali slej. Prosili bi pa tudi, ako bo delala naša učiteljica Avguštin v Ljubljani drugi izpit, naj bi ji ne dali pretežke naloge, ampak bi jo vprašali: „Wie erzieht man Kinder zu Veräthern mit besonderer Berücksichtigung der kulturellen Verhältnisse der jetzigen Laibacher Reichsdeutschen?“ Odlika ne bo manjkala!

Ojstrica. (Inštalacija.) Vesel dan je bil za nas Ojstričane sreda 27. jan., ko so nam mil. g. prošt Florijan Isop slovesno umestili našega dosedanjega priljubljenega g. provizorja Iv. Lučovnika za župnika. V izvrstni poljudni pridigi so g. prošt polnoštevilno zbranim faranom razložili globoki pomen obredov pri inštalaciji. Z g. proštom so pihiteli povzdignit našo slavnost tudi č. gg.: Umlauf, Rozman, Hojnik, Hornböck, Benetek in Štritof. Zbrano družbo so z lepim slovenskim petjem razveselili šolarji pod vodstvom svojega učitelja g. Doberška. Producirali so se gostom na čast tudi „smučarji“. Mlademu g. župniku kličemo: Na mnoga leta!

Št. Janž v Rožu. (Lov na ptice.) Zadnji čas streljajo neki gotovi ljudje, ki se sicer štejejo za „fortšritlih“, po naši vasi razne koristne ptice kakor ščinkovce, kose in sploh kar jim pride pod puško. Žalostno, da ti ljudje ne pomislijo, da bodo s tem pregnali iz naše vasi skoraj vse koristne ptice. Med vaščani vlada raditega splošno ogorčenje. Saj bo pri letošnji hudi zimi poginilo itak dosti ptic. Omeniti je treba, da ima eden teh ljudi sicer lovski list, a da bi bilo dovoljeno streljati koristne ptice, res dvomim. Slavno c. kr. orožništvo bi imelo tukaj dosti hvaležnega dela.

Opazovalec.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovencev!

Društveno gibanje.

Velikovec. (Predpustna veselica), katero priredi „Slov. katol. izobraževalno društvo „Lipa“ v nedeljo, dne 7. februarja 1909, v prostorih „Narodnega doma“ v Velikovcu točno ob 4. uri popoldne, bo kakor prejšnja leta tudi to leto zanimiva. Društveni odbor se je potrudil, da bo spored kolikor le mogoče zanimiv in bo nudil udeležencem zadosti zabave in veselja, zlasti ker je na sporedu tamburanje, petje, šaljiv govor, komičen prizor, srečolov, pri katerem bo vsakdo lahko poizkusil svojo srečo za velike in manjše dobitke, in nazadnje prosta zabava. Kakor je bila še vsaka taka veselica dobro obiskana, tako upamo, da bodo prišli tudi letos Slovence in Slovenci v Velikovcu in iz okolice v obilnem številu.

Žitaravas. Naše k. s. i. dr. „Trta“ vabi vse prijatelje poštene zabave na predpustno veselico, ki jo priredi dne 14. svečana t. l. v gostilni pri Mertlnu v Žitarivasi s sledečim sporedom: Tamburanje, predstava iger „Čašica kave“ in „Pravica se je izkazala“, tombola in še nekaj — kdor hoče videti in vedeti, naj pride. Vstopnina za neude 30 vin. Začetek ob 3. uri popoldne. Stari in mladi od blizu in daleč — pridite.

Odbor.

Železna Kapla. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 14. svečana t. l. v zgornjih prostorih gostilne pri p. d. Bošteju popoldne po blagoslovu ob pol 2. uri predpustno veselico z igrama: „Jeza nad petelinom in kes“ in „Kmet in fotograf“. Na sporedu je tudi poučen govor. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

Slov. kat. izobraževalno društvo za Šmihel in okolico priredi v gostilni pri Šercerju v Šmihelu dne 14. svečana t. l. svoj letni občni zbor. Nato se uprizeri igra „Kazen ne izostane“ s pridatkom še ene burke za smeh. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina za neude društva 20 vinarjev, oziroma prvi sedeži 40 vinarjev. Vabi se na obilno udeležbo od blizu in daleč.

Odbor.

Žvabek. Dne 7. febr. po blagoslovu se vrši pri Luknarju veselica. Poučen govor, igra: „Čašica kave“, igrajo dekleta. „Zamujeni vlak“, igrajo fantje, vmes petje. Vstopnina 20 vinarjev.

Št. Jakob v Rožu. Kat. slov. izobraževalno društvo „Kot“ priredi v nedeljo, dne 14. febr. popoldne po blagoslovu v prostorih „Narodnega doma“ mesečno zborovanje. Ker je na sporedu razun poučnega govora in petja tudi lepa štiridejanska igra „Dve materi“, pričakujemo prav obilne udeležbe. Natančneje prihodnjič.

Odbor.

Izobraževalno društvo za Kostanje in okolico priredi v nedeljo, dne 7. februarja t. l., svoj občni zbor s poročilom načelnštva, volitvijo novega odbora in s poučnim govorom. K obilni udeležbi vabi

odbor.

Politične vesti.

Interpelacija

posl. Grafenauerja in tovarišev na vodjo trgovskega ministrstva glede postopanja poštinih uradnikov na pošti Otok na Koroškem.

Kraj Otok pri Celovcu, kateri je po domačem prebivalstvu po veliki večini slovenski, ima svoj poštni urad.

V zadnjem času pa so začeli na tem uradu liste — in kakor kaže v A priloženi ovitek — celo uradne liste vračati z opazkami, kakor se vidijo na tem priloženem ovitku.

Ker je Koroška narodno mešana dežela in c. kr. pošta mednarodnemu prometu služeča naprava, in ker tako samovoljno postopanje poštinih uradnikov ljudstvo le razburja, stranke celo lahko oškoduje in promet lahkomišljeno zavira, vprašamo podpisani:

Ali je gosp. vodja trg. ministrstva volje, nemudoma odrediti, da se take nepostavnosti in sekature strank pri poštne uradu na Otoku na Koroškem enkrat za vselej odpravijo in prepovedó?

Dunaj, dne 28. januarja 1909.

Jezikovna predloga v državnem zboru.

V sredo, 3. t. m., je vlada predložila zbornici jezikovni načrt za češko kraljevino. Med govorom ministrskega predsednika so češki radikalci kričali, zvonili z zvonci, vrteli raglje in bili po pulth. Posl. Udržal in Kirchmayer sta predlagala, naj se o Bienertovem govoru takoj otvori debata. Prvi je govoril dr. Masaryk. Češki radikalci so začeli obstruirati, pridružili so se jim nemški radikalci. Češki listi poročajo, da je vladna predloga nesprejemljiva, ker je proti državnim temeljnim zakonom, ki jamčijo vsakemu državljanu pri vseh uradih enakopravnost in ker je veljavna le

za Češko, ne pa tudi za Moravsko. Vladni jezikovni načrt določa, da ustanovijo okrožne vlade, in sicer 10 čeških, 6 nemških in 4 mešane. Okrajna glavarstva se pomnožijo od 100 na 115. Sodnih okrajev, ki jih je zdaj 224, naj bi bilo odslej 238, 138 čeških, 95 nemških in 5 mešanih. Zunanji uradni jezik je načeloma pri čeških okrožjih, glavarstvih in sodnih okrajih češki, pri nemških nemški. Vendar pa se mora uradovati s strankami v jeziku strank. Pri mešanih okrožjih sta oba jezika enakovleljiva. Notranji uradni jezik je pri čeških okrožjih češki, pri nemških nemški. Ta vladna predloga je za Nemce po slovenskih deželah strašna obtožba. Kar je na Češkem nemški manjšini prav, zakaj to odrekajo pri nas slovenski manjšini? Naše stališče zopet poudarjamo ob ti priložnosti: Jezikovno vprašanje je brez predlog rešeno, kakor hitro se izvede povsod jezikovna enakopravnost. Če pa še res treba jezikovne predloge, pa naj velja za celo državo in ne samo za dežele, v katerih pride prav Nemcem!

Proti vladni predlogi o starostnem zavarovanju.

Na kmetem stanovskem shodu v Ljubljani so se izrekli proti vladni predlogi o starostnem zavarovanju, ker so po predlogi kmetje prisiljeni plačevati. Dr. Šusteršič se je postavil v soglasju vseh poslancev slovenskega kluba na stališče: Če hoče kdo sam plačevati, naj plačuje, ampak siliti se nobenega ne sme. Kdor hoče plačati, bo dobil celo starostno rento. Kdor pa noče ali ne more vplačevati, naj dobi državni prispevek.

Boj med Srbi in Arnavti v Sandžaku.

Arnavti so napadli dve srbski vasi in ju zažgali. Vnel se je hud boj, v katerem je obležalo na obeh straneh več mrtvih. Turški vojaki so prišli delat red, pa so jih napadli Arnavti. Vojaki so zažgali nato dve arnavtske vasi. Kraj boja leži ob črnogorski meji.

Bolgarija in Turško.

Razmerje med Bolgarijo in Turško je zelo napeto. Obe državi mobilizirata. Tuje države skušajo preprečiti vojno, v novjšem času se najbolj trudi Rusija. Upati je, da se bo Turčija zadovoljila z odškodnino kakor za Bosno in Hercegovino.

Tržne cene v Celovcu

28. januarja 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	20	—	20	25	11	84
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	20	—	9	80
Oves	18	—	18	50	6	25
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40	16	—
Turščica	17	50	17	75	10	42
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	11	—	12	—	—	—
" kisló	8	—	11	—	—	—
Slama	7	40	9	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 "	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje), 1 kg	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (pntar), 1 "	2	60	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj, 1 "	1	90	2	20	—	—
" surova, 1 "	1	50	1	60	—	—
Svinjska mast	1	60	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	20	—	24	—	—
Piščeta, 1 "	2	—	2	40	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 "	6	—	8	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	40	—	—
30 " " mehka, 1 "	2	70	3	—	—	—

Živina	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—
" za vožnjo	392	429	—	—	11	5	—
Junci	250	—	—	—	3	1	—
Krave	132	360	—	—	48	19	—
Telice	—	—	—	—	1	—	—
Svinje, pitane	—	—	120	128	58	50	—
Praseta, plemena	12	86	—	—	123	86	—
Ovce	—	—	—	—	—	—	—

Za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu so darovali:

Iz nabiralnika pri Korajmanu 15 kron. Neimenovan duhovnik krške škofije 500. Sigmunda Wendler v Gradcu 5.

Zbirka na predpustni veselici „Bisernice“ v Celovcu 11.20. Čuden Franc v Lešah 10. Kristof J. v Velikovu 3. Plešovnik Klement 1. Gimnaziji v Kranju (po M. Vilfan) 6.70. † Vekoslav Legatova zapuščina dr. J. R. Kušej 100. Janes Sgarovelo v Blačah 2. Serajnik Peter, prov. v Št. Petru pri Grabstanju, 10. Upravništvo „Slovenca“ 25. Novoletni dar Marijine družbe v Št. Jakobu 40. Cede Jože, Studence, 1. Iz nabiralnika ž. 2.60 kron. Skupaj 780 kron 50 vin. Najiskrenejša hvala vsem blagim darovalcem!

Matej Ražun, župnik.

Vsi, ki nimajo nobenega

ali imajo le slabi tek, ki trpe na slabem prebavljanju, zapečenju, gorečici, napenjanju, preobilni napravi kisline, glavobolu in žledenih bolečinah, bodo z uporabo pravih Bradyjevih žledenih kapljic dosegli izvrstne uspehe. Dobivajo se v lekarnah.

C. Brady, lekarnar, Dunaj I., Fleischmarkt 1/385.

razpošilja 6 steklenic po K 5.—, 3 pldvoje steklenice K 4.50 poštnine prsto.

Ker se večkrat prodajajo posnetki, zahtevajte vedno samo prave Bradyjeve žledene kapljice, ki morajo imeti na zunanjem ovitku in navodilu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo kot varstveno znamenko tudi podpis C. Brady

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili in okolico,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela dne 14. svečana 1909, ob 3. uri popoldne, v posojilničnih prostorih pri „Korperju“ v Št. Štefanu svoj

XIV. občni letni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o delovanju zadruga v letu 1908.
2. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
3. Volitev novega odbora ter računskih pregledovalcev.
4. Razno.

K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Rahitis.

Najbolje koncentrirana redilna sredstva, ki se nahajajo v SCOTT-ovi emulziji, redijo kosti, jih napravijo trde in ravne in omogočijo hitri razvoj zdravega mesa.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

Splošno zdravje

se kmalu povrne in otroci, ki trpe na tej bolezni, postanejo zdravi in močni, kakor vsi drugi.

Cena izvorni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj je novega po svetu.

Iz Doline pri Trstu. Grozna revščina vlada v naših krajih. Tu rodi največ trta, a njenega sadu ni mogoče prodati. Davkarija je brez usmiljenja postopala, žledec terja svoje, in mraz pritisaka bolj kot druga leta. Tudi suša je strašna, po kanalih in grapah iščejo ljudje vode. Skoro da ne preostaja drugega kakor vino piti, vino jesti, z vinom kuhati. A vino je tu izvrstno, belo in črno. Tu raste starodavna brežanka, ki se je prodajala včasih po 30 gld. hektoliter, zadnje čase pa vedno nad 20, a letos je nihče noče niti po 16. Od 13 do 15 gre največ vina, ki je skoraj hoteljsko. Ako bi kdo želel kupiti našega vina v svojo in našega ljudstva korist, naj se obrne na podpisanega, ki bo drage volje posredoval.

Jožef Volk, kaplan, Dolina pri Trstu.

Vse Slovence iz sodniškega okraja Borovlje opozarjam pri nakupovanju manufakturnega blaga, obleke, in sploh na vse, kar spada pod trgovino mešanega blaga, na svojo prodajalnico; posebno pa v specijalnem blagu, žitu in v drugih poljedelskih pridelkih se obračajte na mojo trgovino in priporočam tudi svojo gostilno ter se bom potrudil vsakega z dobrim blagom in z nizkimi cenami zadovoljiti. Proseč za obilo obiskovanje, ostajam vdani

Josip Renko,

trgovec in gostilničar v Borovljah.

Kupujte narodni kolek!

Zaloga Družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izdala:

Na smrt obsojeni?

Dramatska slika v treh dejanjih.

Spisal Ksaver Meško.

Cena mehko vezanemu iztisu K 1.—, po pošti 10 vinarjev več.

Kako ohranimo perilo in obleko, kakor novo?
Z umivanjem s
Schicht-ovim milom.
Schicht-ovo milo
je **zajamčeno** popolnoma čisto in brez škodljivih primeskov.
Pristno le z imenom **Schicht** v stiskanih kosih, brez ovoja ali v kartonih.

Žledec

krepilno, prebavo pospeševalno, gorečico in pehanje odstranjajoče, lahno odvajajoče učinkujejo pri nas Feller-jeve Rabarbara-kroglice z zn. „Elsa-krogli.“ 6 skat. 4 K franko. Naroč. pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg 67 (Hrv.). Karl.

10 zapovedi

za

kmetovalca,

lepo tiskane, čisto zastoj in poštne prosto dobi vsakdo, kdor ponje piše, od lekarnarja **Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.**

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Otona Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana za 3 K, vezana za 4 K.

Loterijske številke 30. januarja 1909:

Trst 77 5 7 85 6
Linc 42 5 9 15 76

Najboljši češki vir za dobavo.**Ceno posteljno perje!**

1 kg sivega, izpukanega perja 2 K, boljše 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežno-belega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkastega rdečega, visnjevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napolnjen 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje poštne prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poštnina; če blago ne uja, se denar povrne. **S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).**

☛ Cenik brezplačno in poštne prosto. ☛

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloge je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje **na debelo** oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za žene in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

☛ Vsi uslužbeni govorijo slovenski. ☛

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Velika zaloga naboljšega

istrijskega vina,

iz najboljših, že iz rimskih časov slavni rimskih goric med Isolo in Piranom, prodaja po najnižji ceni od 56 litrov naprej

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Ceno posteljno perje

1 kg sivega, skubljenega K 2.—, napolnjenega K 3-80 belega K 4.—, izredno finega K 6.—, najbolj finega, skubljenega K 8.—. 1 kg sivega puha 6 K, belega 10 K, napsnega 12 K, od 5 kg začenši franko.

Dovršene postelje

iz zelo gostega, rdečega, modrega, rumenega ali belega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema 80 cm dolgima in 58 cm širokima blazinama, dobro napolnjena, z novim sivim, očiščenim in trpežnim perjem K 16.—, z napolnjenim K 20.—, s puhom K 24.—; posamezne pernice po K 12.—, 14.—, 16.—, blazine K 3.—, 3-50, 5.—. Pošilja po povzetju, zavoj brezplačno, od K 12.— naprej franko.

Maks Berger v Dešenici 224, Šumava, Češko.
Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

☛ Ceniki zastoj in franko. ☛

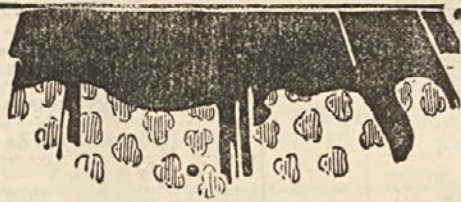
Stoj!

Ali ni

Ceres-jedilna mast

(iz kokosovih orehov)

najboljša? Ni samo najfinejša in najčistejša, temveč tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar sem je kedaj kupila!

Le poskusite!
Ne bo vam žal!

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnišvo pošilja 25 kil za 9 K, 60 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kil s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Specialna trgovina
:: s petrolejem ::

Franc Schwaiger, Celovec

Živinski trg št. 9

priporoča p. t. občinstvu **smrdljivca** najboljše vrste v trgovini liter po 22 vin., v kangljicah in sodčkih po 25—50 in 150 litrov po 20 vinarjev liter.

Krojaški pomočnik

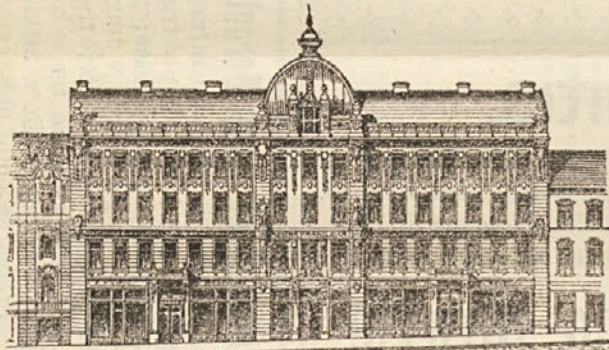
se sprejme v stalno delo pri krojaškem mojstru **Anton Klančnik**, Suha, pošta Labud (Lavamünd), Koroško.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje njenih
hranilnih vlog
znaša nad
33 milijonov
kron.

Rezervni
zaklad nad
1 milijon
kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica se nahaja v lastni palači v **Prešernovih, prej Slonovih ulicah, št. 3.** nasproti frančiškanskemu klostru.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2%

od dne vloge do dne vzdiga.

☛ **Kolodvorska cesta št. 27.** ☛

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila. ☛

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spjletu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.